FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvern

Løten kommune

	Vår dato	*Vår referanse*
	15.5.2017	2017/3185-2
Saksbehandler, innvalgstelefon	*Arkivnr.*	*Deres referanse*
Rannveig Helgesen, 62 55 11 75	434.11	

Skadefellingstillatelse på ulv i Løten, Hamar, Ringsaker, Elverum og Åmot kommuner

Viser til søknad fra Løten og Vang beitelag, 14.05.2017 om tillatelse til skadefelling av ulv. Fylkesmannen ga muntlig fellingstillatelse fra kl. 17:00 på en ulv i området. Skriftlig søknad om fellingstillatelse er mottatt kl. 23:16 den 14.05.2017.

Bakgrunn
En ulv har blitt sporet sør for Mattisrud i Løten den 14.05.2017. Sporene er dokumentert av Statens naturoppsyn. Det er tidligere i vår også dokumentert forekomst av ulv i nabokommuner, og det har vært gitt skadefellingstillatelse i samme område. Denne gikk ut den 11.05.2017 uten at det ble felt ulv. Området hvor ulven er sporet ligger i henhold til forvaltningsplanen for rovvilt innenfor prioritert beiteområde. Om få uker vil det slippes et stort antall søyer og lam på utmarksbeite i dette området.

Lovgrunnlaget
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

> Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Postadresse:	*Kontoradresse:*	*Telefon Statens hus:*	*Telefaks:*	*Org.nr.*: 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	*Sentralbord*: 62 55 10 00	62 55 10 31	*Banknr.* 7694.05.01675

E-post: fmhepost@fylkesmannen.no *Internett*: www.fylkesmannen.no

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7, jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 25. april 2017 delegert denne myndigheten til fylkesmennene for perioden 25. april til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv og et nærmere avgrenset område i Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal kommuner. Samlet kvote for hele landet er 5 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering
Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata, Viltskadecenter, SLU, og Høgskolen i Hedmark om «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2015 – 2016. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 1-2016, av mai 2016», samt til den foreløpige rapporten «Ulv i Norge pr. 7. april 2017» fra Høgskolen i Innlandet. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark sin inndeling av fylket i tre forvaltningsområder, og ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

Det foreligger per dags dato ikke noe skadeomfang, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. I løpet av få uker vil det imidlertid slippes nærmere 5 000 dyr på beite i Løten og Vang, samt et stort antall dyr på beite i nabokommunene. Skadepotensialet vil være svært stort om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Det er erfaringsmessig svært vanskelig å felle ulv på barmark. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig, eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader i nært forestående beitesesong, er at det iverksettes fellingsforsøk på den registrerte ulven.

Konklusjon:
Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene til Løten og Vang beitelag, samt tilgrensende beiteområder, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Løten kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Løten, Hamar, Ringsaker, Elverum og Åmot kommuner nord for rv 25, øst for E6 og vest for rv 3.

2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **14.5.2017 kl. 17:00 til 23.5.2017 kl. 12:00.**

3. Løten kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det er ***kun*** personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere *og* hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse. Unntak kan være mindre alvorlige forseelser som ligger langt tilbake i tid, og når forholdet er avklart med kommunen. Vi viser for øvrig til vårt brev av 21.4. til kommunen.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 50 000,-.** Utgangspunktet er en sats på kr 1 400,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i *forkant*.

5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.

6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.

7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.

10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

12. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
    - Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
    - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
    - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
    - Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f
ass. miljøverndirektør

Rannveig Helgesen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
Løten og Vang beitelag
Fellingsleder
SNO
Mattilsynet
Politiet